KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 7.9.2026 r.
COM(2026) 448 final

2026/0249 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w odniesieniu do zmian załączników do Umowy dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) oraz zmian przepisów załączonych do Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu śródlądowymi drogami wodnymi towarów niebezpiecznych (ADN)

UZASADNIENIE

1. PRZEDMIOT WNIOSKU

Wniosek dotyczy decyzji określającej stanowisko, jakie ma być zajęte w imieniu UE w odniesieniu do zmian załączników do Umowy dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) oraz przepisów załączonych do Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu śródlądowymi drogami wodnymi towarów niebezpiecznych (ADN), obowiązujących od dnia 1 stycznia 2027 r., w związku z planowanym końcem okresu zawieszenia, w którym umawiające się strony będące członkami grupy roboczej ds. transportu towarów niebezpiecznych (WP.15) i komitetu administracyjnego ADN mogą zgłosić sprzeciw wobec proponowanych zmian w wydaniu z 2027 r.

2. KONTEKST WNIOSKU

Wyżej wymienione załączniki i przepisy, powszechnie znane jako załączniki do ADR oraz przepisy załączone do ADN, regulują międzynarodowy transport towarów niebezpiecznych, odpowiednio, drogą lądową i śródlądową drogą wodną pomiędzy członkami Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ), które są także stronami ADR i ADN.

Rozwój drogowego i wodnego śródlądowego transportu towarów niebezpiecznych, zarówno w UE, jak i między UE a sąsiednimi państwami, stanowi kluczowy element europejskiej wspólnej polityki transportowej i zapewnia właściwe funkcjonowanie wszystkich gałęzi przemysłu produkujących lub stosujących towary sklasyfikowane jako niebezpieczne zgodnie z ADR i ADN. Dostosowanie tych umów do postępu naukowo-technicznego ma zatem zasadnicze znaczenie dla rozwoju transportu i powiązanych gałęzi przemysłu. Celem zmian jest dostosowanie ADR i ADN do przepisów modelowych ONZ, co obejmuje nowe definicje, kryteria klasyfikacji i numery UN, wymagania w zakresie pakowania/etykietowania oraz aktualizację mających zastosowanie norm i przepisów technicznych, jak również poprawki redakcyjne.

Międzynarodowe przepisy dotyczące transportu towarów niebezpiecznych zostały ustanowione w ramach różnych międzynarodowych organizacji, takich jak EKG ONZ, Międzyrządowa Organizacja Międzynarodowych Przewozów Kolejami (OTIF) i poszczególne wyspecjalizowane organy Organizacji Narodów Zjednoczonych. Ponieważ należy zachować zgodność między tymi przepisami, organizacje zaangażowane w te działania opracowały kompleksowy międzynarodowy system do celów koordynacji i harmonizacji. Przepisy te są dostosowywane w dwuletnim cyklu.

2.1. Umowa dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR)

Umowa dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) reguluje międzynarodowy drogowy transport towarów niebezpiecznych między państwami członkowskimi EKG ONZ i innymi państwami, które stosują ADR (umawiającymi się stronami ADR). Umowa ADR weszła w życie dnia 29 stycznia 1968 r.

Unia Europejska nie jest stroną umowy ADR, ale wszystkie jej państwa członkowskie są umawiającymi się stronami tej umowy.

2.2. Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu śródlądowymi drogami wodnymi towarów niebezpiecznych (ADN)

Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu śródlądowymi drogami wodnymi towarów niebezpiecznych (ADN) reguluje międzynarodowy transport towarów niebezpiecznych śródlądowymi drogami wodnymi między państwami członkowskimi EKG ONZ, które stosują ADN (umawiającymi się stronami ADN). Umowa ADN weszła w życie dnia 28 lutego 2008 r.

Unia Europejska nie jest stroną umowy ADN, ale 13 jej państw członkowskich jest umawiającymi się stronami tej umowy.

2.3. Grupa robocza ds. transportu towarów niebezpiecznych (WP.15) i komitet administracyjny ADN

Grupa robocza ds. transportu towarów niebezpiecznych (WP.15) i komitet administracyjny ADN oraz komitet ds. bezpieczeństwa ADN (WP.15/AC.2) są organami ustanowionymi przez EKG ONZ w celu podejmowania decyzji w sprawie zmian ADR i ADN. W skład tych organów wchodzą przedstawiciele państw członkowskich EKG ONZ, które stosują ADR i ADN. Każdej umawiającej się stronie ADR i ADN przysługuje prawo głosu.

Zgodnie z rozdziałem VII – „Głosowanie” – zakresu zadań i regulaminu WP.15 prawo głosu przysługuje wyłącznie pełnoprawnym uczestnikom WP.15, a decyzje tego organu muszą być podejmowane przede wszystkim na zasadzie konsensusu. W ramach WP.15 głosowanie przebiega przez podniesienie ręki.

Zgodnie z art. 17 ust. 7 ADN każdej umawiającej się stronie reprezentowanej na sesji komitetu administracyjnego ADN przysługuje prawo głosu.

Poprawki przyjęte w dwuletnim okresie 2024–2026 obejmują szereg różnorodnych dostosowań do postępu naukowo-technicznego.

W odniesieniu do ADR WP.15 podjęła decyzję w sprawie proponowanych zmian na każdej z sesji, o których mowa w sekcji 2.4 poniżej. W odniesieniu do ADN komitet administracyjny podjął decyzję w sprawie zmian na swojej 35. sesji w Genewie w dniu 30 stycznia 2026 r.

Zgodnie z art. 14 ADR, po uzgodnieniu wszelkich proponowanych zmian załączników do ADR przez WP.15, zmiany te muszą zostać uznane za przyjęte, chyba że w ciągu trzech miesięcy od daty rozesłania ich przez Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych przynajmniej jedna trzecia umawiających się stron lub pięć z nich, jeżeli jedna trzecia stron to więcej niż pięć, przekazała Sekretarzowi Generalnemu pisemne powiadomienie o swoim sprzeciwie wobec proponowanej zmiany.

Zgodnie z art. 20 ADN, po podjęciu decyzji przez komitet administracyjny ADN, zmiany muszą zostać uznane za przyjęte, chyba że w ciągu trzech miesięcy od daty rozesłania ich przez Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych przynajmniej jedna trzecia umawiających się stron lub pięć z nich, jeżeli jedna trzecia stron to więcej niż pięć, przekazała Sekretarzowi Generalnemu pisemne powiadomienie o swoim sprzeciwie wobec proponowanej zmiany.

Zmiany przyjęte przez WP.15 zostały przesłane do Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych, tak aby mogły zostać przekazane w dniu 1 lipca 2026 r.

umawiającym się stronom ADR celem ich zatwierdzenia zgodnie z procedurą określoną w art. 14 ADR. Są one również dostępne w internecie[1].

Zmiany przyjęte przez komitet administracyjny ADN zostały przekazane przez Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych umawiającym się stronom ADN w dniu 1 lipca 2026 r. celem ich zatwierdzenia zgodnie z procedurą określoną w art. 20 ADN. Są one również dostępne w internecie[2].

W odniesieniu do ADR i ADN Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych, działający jako depozytariusz, może przyjmować do dnia 30 września 2026 r. sprzeciwy wobec zmian przyjętych podczas sesji, o których mowa powyżej.

2.4. Planowane akty WP.15 i komitetu administracyjnego ADN

Celem planowanych aktów jest zapewnienie bezpiecznego i pewnego transportu drogowego i śródlądową drogą wodną towarów niebezpiecznych poprzez aktualizację niektórych postanowień. Zmiany te obejmują między innymi wykaz towarów niebezpiecznych dopuszczonych do przewozu, instrukcje pakowania, wykaz mających zastosowanie norm oraz inne wymogi techniczne mające zastosowanie do różnych środków ograniczających rozprzestrzenianie.

Należy zauważyć, że międzynarodowe przepisy dotyczące transportu towarów niebezpiecznych zostały ustanowione przez różne organizacje międzynarodowe. Należą do nich Europejska Komisja Gospodarcza ONZ (EKG ONZ) i różne wyspecjalizowane organy Organizacji Narodów Zjednoczonych, takie jak Podkomitet Ekspertów ONZ ds. Przewozu Towarów Niebezpiecznych Rady Gospodarczej i Społecznej ONZ (ECOSOC). Ponieważ należy zachować zgodność między tymi przepisami, organizacje zaangażowane w te działania opracowały kompleksowy międzynarodowy system do celów koordynacji i harmonizacji. Przepisy te są dostosowywane w dwuletnim cyklu.

W trakcie przygotowywania tych zmian przeprowadzono konsultacje z szerokim gronem ekspertów z sektora publicznego i prywatnego. Podczas przygotowywania przedmiotowych zmian odbyły się następujące spotkania techniczne:

– spotkania na forum Podkomitetu Ekspertów ONZ ds. Przewozu Towarów Niebezpiecznych w ramach Rady Gospodarczej i Społecznej ONZ na:

1) 64. sesji w Genewie w dniach 24 czerwca–3 lipca 2024 r.;

2) 65. sesji w Genewie w dniach 25 listopada–3 grudnia 2024 r.;

3) 66. sesji w Genewie w dniach 30 czerwca–4 lipca 2025 r.;

4) 67. sesji w Genewie w dniach 24 listopada–3 grudnia 2025 r.;

– spotkania komisji ekspertów RID i grupy roboczej ds. transportu towarów niebezpiecznych w ramach wspólnego posiedzenia EKG ONZ na:

5) sesji jesiennej 2024 w Genewie w dniach 10–13 września 2024 r.;

6) sesji wiosennej 2025 w Bernie w dniach 24–28 marca 2025 r.;

7) sesji jesiennej 2025 w Genewie w dniach 17–25 września 2025 r.;

[1] CN.252.2026-Eng.pdf.
[2] CN.254.2026-Eng.pdf.

8) sesji wiosennej 2026 w Bernie w dniach 24–27 marca 2026 r.;

– spotkania EKG ONZ–WP.15 (ADR) na:

9) 116. sesji w Genewie w dniach 5–8 listopada 2024 r.;

10) 117. sesji w Genewie w dniach 6–8 maja 2025 r.;

11) 118. sesji w Genewie w dniach 4–6 listopada 2025 r.;

12) 119. sesji w Genewie w dniach 5–8 maja 2026 r.;

– spotkania EKG ONZ–WP.15/AC.2 (ADN) na:

13) 44. sesji w Genewie w dniach 26–30 sierpnia 2024 r.;

14) 45. sesji w Genewie w dniach 27–31 stycznia 2025 r.;

15) 46. sesji w Genewie w dniach 25–29 sierpnia 2025 r.;

16) 47. sesji w Genewie w dniach 26–30 stycznia 2026 r.;

oraz spotkanie komitetu administracyjnego ADN na 35. sesji w Genewie w dniu 30 stycznia 2026 r.

W trakcie tych spotkań poszczególne propozycje zmian były analizowane i rozpatrywane przez wyżej wymienione komisje ekspertów. W większości przypadków zalecane działanie otrzymało jednomyślne poparcie. W przypadku niektórych wniosków zalecenia popiera większość ekspertów.

O ile proponowane zmiany załączników do ADR przekazane przez Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych nie zostaną uznane za odrzucone na podstawie art. 14 ust. 3 w terminie trzech miesięcy od daty przekazania, tj. w dniu 1 października 2026 r., zmiany te wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. i staną się wiążące wobec stron.

O ile proponowane zmiany przepisów załączonych do ADN nie zostaną uznane za odrzucone na podstawie art. 20 ust. 5 w terminie trzech miesięcy od daty przekazania, tj. w dniu 1 października 2026 r., zmiany te wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. i staną się wiążące wobec stron.

3. STANOWISKO, JAKIE MA BYĆ ZAJĘTE W IMIENIU UNII

Należy ustalić stanowisko, jakie ma zostać zajęte w imieniu Unii w odniesieniu do tych zmian w ADR i ADN, gdyż będą one wiążące na podstawie prawa międzynarodowego i mogą mieć decydujący wpływ na treść prawa Unii, a mianowicie na dyrektywę 2008/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady[3]. Dyrektywa ta ustanawia wymagania dotyczące drogowego, kolejowego lub wodnego śródlądowego transportu towarów niebezpiecznych, które zgodnie z art. 1 obowiązują w obrębie państw członkowskich lub między nimi, poprzez odniesienie do ADR, RID i ADN. Zgodnie z art. 4 tej dyrektywy transport towarów niebezpiecznych pomiędzy państwami członkowskimi a krajami trzecimi jest dozwolony pod warunkiem zgodności z przepisami ADR, RID lub ADN, o ile nie zastrzeżono inaczej w załącznikach. Ponadto zgodnie z art. 8 dyrektywy 2008/68/WE Komisja jest uprawniona do dostosowania sekcji I.1 załącznika I i sekcji III.1 załącznika III do dyrektywy 2008/68/WE do postępu naukowo-technicznego, w szczególności w celu uwzględnienia zmian w ADR, RID lub ADN.

[3] Dyrektywa 2008/68/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 września 2008 r. w sprawie transportu lądowego towarów niebezpiecznych (Dz.U. L 260 z 30.9.2008, s. 13).

Na podstawie art. 3 ust. 2 TFUE UE przysługuje wyłączna kompetencja w dziedzinach objętych umowami międzynarodowymi ADR i ADN. Ponieważ dyrektywą 2008/68/WE wprost włączono do prawa UE załączniki do ADR i przepisy załączone do ADN, zarówno w odniesieniu do krajowego, jak i międzynarodowego przewozu towarów niebezpiecznych, wszelkie zmiany wprowadzone w tych umowach na szczeblu międzynarodowym bezpośrednio powodują zmianę prawodawstwa UE.

UE nie jest umawiającą się stroną ADR ani ADN. Jednakże fakt ten nie stanowi przeszkody w wykonywaniu przez nią kompetencji poprzez określenie, za pośrednictwem swoich instytucji, stanowiska, jakie ma być zajęte w jej imieniu w ramach organów utworzonych na mocy którejkolwiek z tych umów, zwłaszcza za pośrednictwem państw członkowskich będących stronami jednej z tych umów i działających wspólnie w interesie Unii[4].

ADR ma obecnie 55 umawiających się stron, przy czym stronami tej umowy są wszystkie państwa członkowskie UE. ADN ma obecnie 18 umawiających się stron, przy czym stronami tej umowy jest 13 państw członkowskich UE.

Planowane zmiany uznano za właściwe do celów bezpiecznego transportu materiałów niebezpiecznych w racjonalny pod względem kosztów sposób, biorąc pod uwagę postęp technologiczny, a zatem można je poprzeć.

4. PODSTAWA PRAWNA

4.1. Proceduralna podstawa prawna

WP.15 jest organem utworzonym na podstawie umowy, a mianowicie Umowy dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR).

Komitet administracyjny ADN jest organem utworzonym na podstawie umowy, a mianowicie Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu śródlądowymi drogami wodnymi towarów niebezpiecznych (ADN).

Proponowane przez WP.15 i komitet administracyjny ADN akty stanowią akty wywierające skutki prawne na mocy ADR i ADN. Zgodnie z warunkami opisanymi powyżej proponowane akty prawne będą wiążące na mocy prawa międzynarodowego zgodnie z art. 14 ADR i art. 20 ADN i mogą mieć decydujący wpływ na treść przepisów UE, a mianowicie na dyrektywę 2008/68/WE. Wynika to z faktu, że art. 1 dyrektywy 2008/68/WE przewiduje obowiązek stosowania tych przepisów w odniesieniu do transportu drogowego i transportu wodnego śródlądowego towarów niebezpiecznych w obrębie państw członkowskich i między nimi, a art. 4 wspomnianej dyrektywy dotyczący państw trzecich stanowi, że „transport towarów niebezpiecznych pomiędzy państwami członkowskimi a krajami trzecimi jest dozwolony pod warunkiem zgodności z przepisami ADR, RID lub ADN, o ile nie zastrzeżono inaczej w załącznikach". Ponadto wspomniane powyżej zmiany będą miały wpływ na funkcjonowanie dyrektywy 2008/68/WE w świetle jej art. 8. Zgodnie z tym przepisem Komisja jest uprawniona do dostosowania sekcji I.1 załącznika I i sekcji III.1 załącznika III do dyrektywy 2008/68/WE do postępu naukowego i technicznego „w szczególności w celu uwzględnienia zmian w ADR, RID i ADN".

Planowany akt nie uzupełnia ani nie zmienia ram instytucjonalnych umów.

[4] Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 7 października 2014 r. w sprawie C-399/12 Niemcy przeciwko Radzie, ECLI:EU:C:2014:2258, pkt 52.

Proceduralną podstawą prawną proponowanej decyzji jest zatem art. 218 ust. 9 TFUE.

4.2. Materialna podstawa prawna

Główny cel i treść planowanego aktu dotyczą drogowego i wodnego śródlądowego transportu towarów niebezpiecznych. W związku z tym materialną podstawą prawną proponowanej decyzji jest art. 91 TFUE.

4.3. Podsumowanie

Podstawą prawną proponowanej decyzji Rady powinien być art. 91 TFUE w związku z art. 218 ust. 9 TFUE.

5. PUBLIKACJA PLANOWANEGO AKTU

Ze względu na przejrzystość i właściwe odniesienie decyzje grupy roboczej ds. transportu towarów niebezpiecznych (WP.15) i komitetu ds. bezpieczeństwa ADN będą publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ze wskazaniem daty ich wejścia w życie.

2026/0249 (NLE)

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie stanowiska, jakie ma być zajęte w imieniu Unii Europejskiej w odniesieniu do zmian załączników do Umowy dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) oraz zmian przepisów załączonych do Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu śródlądowymi drogami wodnymi towarów niebezpiecznych (ADN)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 91 w związku z art. 218 ust. 9,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Umowa dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych („ADR”) weszła w życie w dniu 29 stycznia 1968 r. Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu śródlądowymi drogami wodnymi towarów niebezpiecznych („ADN”) weszła w życie w dniu 28 lutego 2008 r.

(2) Zgodnie z art. 14 ADR każda z umawiających się stron może zaproponować zmianę lub zmiany załączników do tej umowy. Oznacza to, że grupa robocza ds. transportu towarów niebezpiecznych („WP.15”) ustanowiona przez EKG ONZ może przyjąć zmiany załączników do ADR. Zgodnie z art. 20 ADN komitet ds. bezpieczeństwa i komitet administracyjny ustanowione przez EKG ONZ mogą przyjmować zmiany przepisów załączonych do ADN.

(3) O zmianach przyjętych w dwuletnim okresie 2024–2026 przez WP.15 w odniesieniu do transportu drogowego towarów niebezpiecznych i przez komitet administracyjny ADN w odniesieniu do transportu towarów niebezpiecznych śródlądowymi drogami wodnymi zawiadomiono umawiające się strony ADR i ADN w dniu 1 lipca 2026 r. O ile proponowane zmiany załączników do ADR i zmiany przepisów załączonych do ADN nie zostaną uznane za odrzucone w terminie 3 miesięcy od daty zawiadomienia, tj. w dniu 1 października 2026 r., zmiany te wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2027 r. i staną się wiążące wobec stron.

(4) Zmiany załączników do ADR i zmiany przepisów załączonych do ADN, jeżeli zostaną przyjęte, będą miały skutki prawne i mogą mieć decydujący wpływ na treść przepisów unijnych.

(5) Konieczne jest zatem ustalenie stanowiska, jakie należy zająć w odniesieniu do zmian załączników do ADR i zmian przepisów załączonych do ADN.

(6) Stanowisko Unii powinno zostać wyrażone przez działające wspólnie w interesie Unii państwa członkowskie, które są umawiającymi się stronami ADR i ADN,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Unia wyraża zgodę na projekt zmian załączników A i B do ADR, o których mowa w zawiadomieniu ONZ C.N.252.2026.TREATIES-XI.B.14, w ramach grupy roboczej EKG ONZ ds. transportu towarów niebezpiecznych – WP.15, oraz na projekt zmian przepisów załączonych do ADN, o których mowa w zawiadomieniu ONZ C.N.254.2026.TREATIES-XI.D.6, w ramach komitetu administracyjnego ADN.

Artykuł 2

Stanowisko określone w art. 1 wyrażają państwa członkowskie, które są umawiającymi się stronami ADR i ADN, działające wspólnie w interesie Unii.

Artykuł 3

Niewielkie zmiany techniczne stanowiska określonego w art. 1 mogą zostać uzgodnione bez kolejnej decyzji Rady.

Artykuł 4

Decyzje grupy roboczej ds. transportu towarów niebezpiecznych (WP.15) i komitetu ds. bezpieczeństwa ADN są publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ze wskazaniem daty ich wejścia w życie.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Rady
Przewodniczący